Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0824U003062

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 06-09-2024

Статус: Наказ про видачу диплома

Реквізити наказу МОН / наказу закладу: Наказ ДПУ № 1586 від 22.10.2024

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Любезніков Дмитро Олексійович

2. Dmytro Lyubeznikov

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: 0009-0009-1618-8726

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 081

Назва наукової спеціальності: Право

Галузь / галузі знань: право

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: 081 Право

Дата захисту: 03-10-2024

Спеціальність за освітою: Правознавство

Місце роботи здобувача: Національна поліція України

Код за ЄДРПОУ: 40108578

Місцезнаходження: вул. Академіка Богомольця, буд. 10, Київ, 01601, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство внутрішніх справ України

Ідентифікатор ROR:

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): ID 6832

Повне найменування юридичної особи: Державний податковий університет

Код за ЄДРПОУ: 44550814

Місцезнаходження: вул. Університетська, буд. 31, Ірпінь, 08201, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство фінансів України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Державний податковий університет

Код за ЄДРПОУ: 44550814

Місцезнаходження: вул. Університетська, буд. 31, Ірпінь, 08201, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство фінансів України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 10.79.23, 10.79.47

Тема дисертації:

1. Досудове відшкодування заподіяної шкоди кримінальним правопорушенням

2. Pretrial compensation for damage caused by a criminal offense

Реферат/анотація:

1. Дисертація присвячена вивченню суті інституту досудового відшкодування шкоди, визначенню його змісту, аналізу міжнародних законодавчих актів, що регулюють порядок поновлення прав потерпілих, порушених злочином або проступком. У роботі зазначається, що досудове відшкодування шкоди, заподіяної злочином, є формою захисту прав фізичних та юридичних осіб перед судом та кримінальним переслідуванням. Незалежно від того, який закон був порушений, держава гарантує його відновлення (компенсацію). Вивчивши думку процесуальних науковців про доцільність подання цивільного позову на досудовому етапі, було встановлено, що існують об'єктивні підстави для подання такого позову у кримінальному процесі. Закон надає жертві злочину право подати цивільний позов у кримінальному процесі або подати цивільний позов. Аналіз іноземного кримінально-процесуального законодавства показує, що процедура спільного розгляду скарг потерпілих і кримінального переслідування обвинувачених характерна для кримінального судочинства багатьох держав. Під час дослідження нами опрацьовано міжнародне законодавство, спрямоване на захист прав жертв. Було встановлено, що відповідно до міжнародних

юридичних документів кожна особа має право відновити свої права не тільки шляхом вирішення цього питання на національному рівні, а й шляхом звернення до міжнародних інстанцій. Україна визнала міжнародні нормативно-правові документи частиною своєї правової системи. Правоохоронні органи та суди зобов'язані, зокрема, дотримуватися міжнародних угод, згода на зобов'язання яких була надана Верховною Радою України, на досудовому та судовому етапах кримінальної справи. Судова практика показала, що відсутність ясності у кримінальному процесі щодо вирішенні позовів про компенсацію потерпілим призвело до широкого застосування міжнародного права в цій галузі. Слід зазначити, що всі наслідки злочинів, які завдають певної шкоди, можна розділити на два типи вигод, які негативно впливають на жертв внаслідок вчинення соціально небезпечних злочинних дій. У першому випадку злочин стосується матеріальних благ, а постраждалим заподіяно матеріальну шкоду. У другому випадку злочинні дії завдають шкоди нематеріальному майну (здоров'ю, життю людини, психічному стану і т.). Внаслідок вчинення злочину потерпілі завдають фізичної, моральної та матеріальної шкоди. Аналіз змісту національної наукової літератури показав, що найбільша увага приділяється відшкодуванню матеріального збитку. За результатами опитування встановлено, що у діяльності слідчих та дізнавачів виникають складнощі у вирішенні питання про компенсацію фізичної шкоди – 39,5 %, моральної шкоди – 50,3 % та майнової шкоди – 10,2 %. Конкретизовано, що ефективний і дієвий захист жертв злочинів неможливий без застосування конкретних заходів, починаючи з моменту коли стало відомо про злочин або проступок. Видається обґрунтованим та логічним, що такий кількісний критерій, як сума відшкодування, у досудовому порядку є суттєвим показником роботи слідчих, дізнавачів та інших учасників досудового розслідування. Обґрунтована позиція про те, що причинно-наслідковий зв'язок між вчиненим злочином і завданим збитком повинен бути встановлений якомога швидше після отримання повідомлення про злочин. При цьому для захисту прав і законних інтересів особи, яка зазнала шкоди в результаті злочину, необхідно якомога швидше присвоїти йому статус потерпілого, тобто на початковому етапі попереднього розслідування, і це змусить уповноважених осіб встановлювати обставини заподіяння шкоди на етапі внесення відомостей до ЄРДР, а в окремих випадках і до їх внесення. Відзначається, що основним способом визначення характеру і величини збитку є процесуальні та слідчі дії (розшукові), такі як тимчасовий доступ до речей і документів (вилучення), обшук, допит, призначення і проведення судово-медичної експертизи. Обґрунтовано висновок, що у разі заподіяння майнової шкоди внаслідок злочину доцільно призначити та провести судово-економічну, товарознавчу, криміналістичну, технічну та інші експертизи. Вказується, що формами досудового відшкодування матеріальної шкоди, заподіяної злочинним діянням, є добровільне відшкодування в досудовому порядку та обов'язкове відшкодування, яке досягається шляхом обшуку, вилучення та повернення майна або коштів їх законним власникам. Слід зазначити, що формою досудового відшкодування майнової шкоди є особиста відповідальність, солідарна відповідальність та регресний порядок стягнення. У разі недосягнення досудового відшкодування завданої шкоди цивільний позов обов’язково вирішується у вироку суду. Тільки за рішенням суду цивільний позов може бути задоволений і виконаний. Слід зазначити, що засобом повернення майна, порушеного внаслідок злочину, є використання правоохоронними органами з ініціативи зацікавлених осіб (потерпілих, цивільних позивачів або їх представників) або з їх ініціативи спеціальних правових актів, що полегшують повернення майна в його належний або первісний стан.

2. The dissertation is devoted to studying the essence of the institution of pre-trial compensation for damage, determining its content, and analyzing international legislative acts regulating the procedure for restoring the rights of victims violated by a crime or misdemeanor. The paper notes that pre-trial compensation for damage caused by a crime is a form of protecting the rights of individuals and legal entities before the court and criminal prosecution. Regardless of which law was violated, the state guarantees its restoration (compensation). Having studied the opinion of procedural scientists on the expediency of filing a civil claim at the pre-trial stage, it was established that there are objective grounds for filing such a claim in criminal proceedings. The law gives the victim of a crime the right to file a civil claim in criminal proceedings or file a civil claim. An analysis of foreign criminal procedure legislation shows that the procedure for joint consideration of complaints of victims and criminal prosecution of accused persons is typical for criminal proceedings in many states. In the course of our

research, we have developed international legislation aimed at protecting the rights of victims. It was established that according to international legal instruments, everyone has the right to restore their rights not only by resolving this issue at the national level, but also by applying to international authorities. Ukraine has recognized international regulatory documents as part of its legal system. Law enforcement agencies and courts are obliged, in particular, to comply with international agreements, the consent to the obligations of which was granted by the Verkhovna Rada of Ukraine, at the pre-trial and judicial stages of a criminal case. Judicial practice has shown that the lack of clarity in criminal proceedings regarding the resolution of claims for compensation to victims has led to the widespread application of international law in this area. It should be noted that all the consequences of crimes that cause certain harm can be divided into two types of benefits that negatively affect victims as a result of committing socially dangerous criminal acts. In the first case, the crime concerns material goods, and the victims suffered material damage. In the second case, criminal actions cause damage to intangible property (health, human life, mental state, etc.). As a result of committing a crime, victims cause physical, moral and material damage. Analysis of the content of the national scientific literature has shown that the greatest attention is paid to compensation for material damage. According to the results of the survey, it was found that in the activities of investigators and investigators there are difficulties in resolving the issue of compensation for physical damage – 39.5 %, moral damage – 50.3 % and property damage – 10.2 %. It is specified that effective and effective protection of victims of crimes is impossible without the application of specific measures, starting from the moment when it became known about the crime or misdemeanor. It seems reasonable and logical that such a quantitative criterion as the amount of compensation in the pre-trial procedure is a significant indicator of the work of investigators, inquirers and other participants in the pre-trial investigation. Reasoned position that a causal link between the offence committed and the damage caused should be established as soon as possible after receiving a report of the offence. At the same time, in order to protect the rights and legitimate interests of a person who has suffered harm as a result of a crime, it is necessary to assign him the status of a victim as soon as possible, that is, at the initial stage of the preliminary investigation, and this will force authorized persons to establish the circumstances of causing harm at the stage of entering information in the unified state register of legal entities, and in some cases before entering them. It is noted that the main way to determine the nature and amount of damage are procedural and investigative actions (search), such as temporary access to things and documents (seizure), search, interrogation, appointment and conduct of a forensic medical examination. The conclusion is justified that in case of causing property damage as a result of a crime, it is advisable to appoint and conduct forensic economic, commodity science, forensic, technical and other examinations. It is indicated that the forms of pre-trial compensation for material damage caused by a criminal act are voluntary compensation in a pre-trial procedure and mandatory compensation, which is achieved by searching, seizing and returning property or funds to their rightful owners.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Нове вирішення актуального наукового завдання

Публікації:

- Любезніков Д. О. Відшкодування шкоди як спосіб досудового захисту у кримінальному провадженні. Юридичний науковий електронний журнал. 2023. № 12. С. 415–417. URL: http://www.lsej.org.ua/12_2023/104.pdf

- Любезніков Д. О. Встановлення розміру, досудового відшкодування шкоди заподіяної кримінальним правопорушенням. Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія: ПРАВО. 2024. Вип. 82. Ч. 3. С. 99–104. URL: http://visnyk-pravo.uzhnu.edu.ua/article/view/305718
- Драган О.В., Любезніков Д.О. Стягнення збитків, завданих державі внаслідок корупційного кримінального правопорушення у кримінальному провадженні: діяльність прокурора. Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія: Право. 2024. Вип. 82. Ч. 3. С. 158–163. URL: http://visnyk-pravo.uzhnu.edu.ua/article/view/305823
- Драган О. В., Любезніков Д. О. Вручення повідомлення про підозру у кримінальному провадженні в умовах воєнного стану: питання практичної діяльності. Modern innovations and promising ways of development of culture and science: матеріали XXXI Міжнародної науково-практичної конференції (09-12 серпня 2022 року, м. Бостон, США). International Science Group, 2022. С. 101–105
- Любезніков Д. О. Матеріальні та нематеріальні блага, які підлягають відшкодуванню у досудовому порядку за завдану шкоду, внаслідок вчинення кримінального правопорушення. Scientific Research: Modern Challenges and Prospects: матеріали XX Міжнародної науково-практичної конференції (24–26 квітня 2024 року, м. Прага, Чеська Республіка). International Scientific Unity, 2024. С. 75–77
- Любезніков Д. О. Сутність та поняття шкоди, заподіяної кримінальним правопорушенням. Права людини в умовах воєнного стану в Україні: До тижня права і 75-річчя Загальної декларації прав людини : зб. наук. праць за матер. круглого столу (7 грудня 2023 року, м. Київ). К., 2023. С. 198–200
- Любезніков Д. О. Позовна форма як умова досудового відшкодування шкоди заподіяної внаслідок вчинення кримінального правопорушення. Věda a perspektivy: мультидисциплінарний міжнародний журнал. Чехія, 2024. № 5 (36). С. 158–167. URL: http://perspectives.pp.ua/index.php/vp/article/view/11734

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Мілевський Олександр Петрович

2. Oleksandr Milevskiy

Кваліфікація: к.ю.н., доц., 12.00.09

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-5552-3317

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Державний податковий університет

Код за ЄДРПОУ: 44550814

Місцезнаходження: вул. Університетська, буд. 31, Ірпінь, 08201, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство фінансів України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Кучинська Оксана Петрівна

2. Oksana Kuchynska

Кваліфікація: д.ю.н., професор, 12.00.09

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-3464-4798

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Київський національний університет імені Тараса Шевченка

Код за ЄДРПОУ: 02070944

Місцезнаходження: вул. Володимирська, буд. 60, Київ, 01033, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Юрчишин Василь Миколайович

2. Vasyl Yurchyshyn

Кваліфікація: д. ю. н., професор, 12.00.09

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-0238-678X

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Чернівецький торговельно-економічний інститут Державного торговельно-економічного університету

Код за ЄДРПОУ: 05476322

Місцезнаходження: Центральна площа, буд. 7, Чернівці, 58002, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Грицюк Ігор Васильович

2. Ihor Hrytsiuk

Кваліфікація: к.ю.н., доц., 12.00.09

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-2253-4057

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Державний податковий університет

Код за ЄДРПОУ: 44550814

Місцезнаходження: вул. Університетська, буд. 31, Ірпінь, 08201, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство фінансів України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Омельчук Любов Василівна
2. Lyubov Omelchuk

Кваліфікація: к. ю. н., доц., 12.00.09

Ідентифікатор ORCID ID: 0009-0002-4413-0272

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Державний податковий університет

Код за ЄДРПОУ: 44550814

Місцезнаходження: вул. Університетська, буд. 31, Ірпінь, 08201, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство фінансів України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

Власне Прізвище Ім'я По-батькові голови ради	Топчій Василь Васильович
Власне Прізвище Ім'я По-батькові головуючого на засіданні	Топчій Василь Васильович
Відповідальний за підготовку облікових документів	Грицюк Ігор Васильович
Реєстратор	УкрІНТЕІ
Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є відповідальним за реєстрацію наукової діяльності	Юрченко Тетяна Анатоліївна